

Ilmastoviestinnän ohjausryhmän kokous 4/2022**Osallistujat**

Laura Kotila, YM, pj
Virpi Komulainen, LVM, sihteeri
Liisa Kemppainen, YM
Stina Virkamäki, VNK
Sanna Autere, Ilmastopaneeli
Liisa Hertz, VTT
Sanna Nuutila, Business Finland
Pauliina Jalonen, Kuntaliitto
Kati Laakso, Motiva
Karoliina Romanoff, UM
Erika Keppola, MMM
Johanna Liukkonen, MMM
Eeva-Kaisa Kivistö, VM
Antti Lehtinen, Sitra
Enni Saikkonen, TEM
Kosti Keistinen, OKM
Otso Sillanaukee, Demos Helsinki
Ulla Ramstadius, LUKE
Liisa Nyrölä, Ely-keskus
Pekka Rautio, Suomen Akatemia
Pilvi Toppinen, Suomen Akatemia
Kai Skoglund, YM

30.9.2022 klo 13-15, Teams**1. Kokouksen avaus**

Puheenjohtaja Laura Kotila ympäristöministeriöstä avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen [pöytäkirjan](#) hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Esittelykierros ja syksyn ajankohtaiset

Esittäydettiin ja tehtiin nostoja syksyn ajankohtaisista asioista.

4. Ilmastovuosikertomus julki 27.10.

Erityisasiantuntija Kai Skoglund YM:stä kertoi neljättä kertaa julkaistavasta ilmastovuosikertomuksesta, joka perustuu ilmastolain vaatimukseen. Valmisteluun ovat osallistuneet keskeiset ministeriöt. Vuosikertomusta ja sen viestintää on kehitetty eduskunnan vaatimusten mukaisesti.

Ilmastovuosikertomus sisältää arvion nykyisten ja suunniteltujen toimien riittävydestä seuraavan 15 vuoden ajalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja arvion lisätoimien tarpeesta. Lisäksi tuotetaan viestinnällinen tiivistelmä, joka sisältää tiedot kiteytetysti ja haastatteluita eri teemoista.

Merkittävä muutos vuonna 2021 oli, että maankäyttösektori muuttui nielusta päästölähteeksi. Luken arvion mukaan muutos johtuu puuston kasvun hidastumisesta ja korkeista hakkuumääristä.

YM järjestää julkistustilaisuuden Oodissa 27.10.2022.

<https://ym.fi/ilmastovuosikertomus>

5. Astetta alemmas -kampanja alkaa 10.10. – miten ILVO on mukana?

Johtaja Kati Laakso Motivan viestinnästä kertoi Astetta alemmas -energiansäästökampanjasta. Kampanjan rahoittajina ja ohjausryhmässä ovat TEM, Energiavirasto, Motiva, YM, VNK ja Sitra. Kampanjan lyhyen aikavälin tavoite on saada 95 % Suomen kotitalouksista säästämään energiaa sekä leikkaamaan kulutusta huippukulutustunneilta 5 %.

Kampanja alkaa Energiansäästöviikolla 10.10. Kampanja julkaisee syksyn aikana energiansäästövinkkejä eri aiheista ja tarjoaa aineistoa kumppaneiden käyttöön. Keskustelua siitä, miten kampanjasta viestitään ja miten energiaa säästetään ilmastoviestinnän ohjausryhmän eri organisaatioissa.

Tauko

6. Suomen Akatemian ajankohtaiset tutkimukset

Suomen Akatemian viestintäasiantuntija Pekka Rautio esitteli ilmastomuutos- ja hiilineutraaliustutkimuksesta Suomen Akatemian hakemusaineiston valossa. Tutkimuksessa selvitettiin, Selvitettiin, mitä Suomen Akatemian vastaanottama tutkimusaineisto kertoo Suomessa tehtävästä ilmasto- ja hiilineutraaliustutkimuksesta. Ilmastomuutos- ja hiilineutraaliusteeman hakemuksille myönnettiin merkittävä määrä rahoitusta 2020. [Lisätietoja Suomen Akatemian sivuilla.](#)

Suomen Akatemian Ohjelmapäällikkö Pilvi Toppinen esitteli Climate-Synergy-akatemiaohjelmaa, joka kokoaa temaattisesti yhteen Suomen Akatemian ja strategisen tutkimuksen neuvoston jo rahoittamia ilmastomuutosta ja hiilineutraaliutta tutkivia hankkeita. Climate-Synergy-akatemiaohjelma: <https://www.aka.fi/climate>

Materiaalit [Tiimerissä.](#)

7. Ilmastobarometri 2023

Viestintäasiantuntija Laura Kotila YM:stä kertoi Ilmastobarometrasta, jonka ILVO on toteuttanut kaksi kertaa ennen eduskuntavaaleja ja joka on tarkoitus toteuttaa jälleen talvella 2023.

Keskustelua siitä, minkälaisia kysymyksiä ilmastobarometriin sisällytetään tällä kertaa ja miten ryhmän eri organisaatiot ovat mukana barometrin toteuttamisessa. Laura Kotila kutsuu halukkaat ryhmän jäsenet suunnittelemaan barometriä. [Ilmastoviestinnän ohjausryhmän tilaama barometri vuonna 2019.](#)

8. Seuraava kokous

Seuraavan kokouksen aiheena on informaatiovaikuttaminen, mistä järjestetään ryhmälle Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien Kyberturvallisuuskeskuksen viestintäpäällikön Jussi Toivasen toteuttama koulutus. Tarkemmat tiedot koulutuksesta lähetetään myöhemmin.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00.

1. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

2. Miten valtaa käytetään sosiaalisessa mediassa ja mitä viestijöiden tulisi ottaa huomioon työssään?

Journalisti ja tietokirjailija Minea Koskinen piti esityksen ”Öyhökratia – Ketä kuullaan, kun kaikki puhuvat?”. Esitys tallennettiin.

Koskisen mukaan öyhöttäminen on vouhkaamista, jankuttamista ja häiritsevää käyttäytymistä, jolla tavoitellaan aina hyötyä. Se on ajatuksenvaihdon, kuuntelemisen ja ymmärtämisen vastakohta. Kuultiin öyhökratian toimijoiden erilaisista rooleista, öyhökratian voimistumisen tausta-ajureista, kuplaantumisesta sekä somen ja uutismedian yhä laajemmasta linkittymisestä toisiinsa.

Missä määrin someaika on eduksi ja antaa kansalaisyhteiskunnalle äänen, missä määrin öyhöttäminen halvaannuttaa esim. päätöksentekoa? Miten digitaalinen kärsimättömyys vääristää ajatusta asioiden etenemisestä? Miten kannustaa maltillinen, hiljainen enemmistö keskustelemaan yhteiskunnallisista teemoista?

Esityksen pohjalta esitettiin idea, että syksyllä voisi järjestää työpajan asiantuntijoiden kannustamisesta someen.

3. Kansalaisraati puntaroi päätöksiä

Projektitutkija Katariina Kulha Turun yliopistosta ja ympäristöneuvos Magnus Cederlöf ympäristöministeriöstä kertoivat kansalaisraadinn käyttämisestä osana ilmastopolitiikan valmistelua vuonna 2021.

Raati arvioi vuoteen 2035 ulottuvan keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman toimia, erityisesti asumisen, liikkumisen ja ruoan päästövähennystoimista sekä niiden oikeudenmukaisuudesta ja tehokkuudesta. Huomioita tuli etenkin kulutuksen yleisten ohjauskeinojen valmisteluun.

Raatiin valikoitui 33 satunnaisotannalla valittua vapaaehtoista henkilöä. Käytännössä ohjattua pienryhmätyöskentelyä. Tärkeää, että osallistujille kerrotaan tarpeeksi taustatietoa, ja että voivat aidosti oppia prosessin aikana. Raati laati julkilausuman ilmastotoimien oikeudenmukaisuudesta. Raati toi lisäarvoa, laatua ja legitimitettä suunnitelman valmisteluun.

Vaatii myös tilaajalta resursseja: rahaa, aikaa ja paneutumista. Mietittävä tarkkaan ajoitus, jotta raati voi todella vaikuttaa.

4. Ajankohtaiskierros

Käytiin läpi eri organisaatioiden ajankohtaisia asioita. Niitä voi päivittää ryhmän Tiimeri-työtilaan.

6. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.40.